

## SPIS TREŚCI

|                 |   |
|-----------------|---|
| WSTĘP . . . . . | 5 |
|-----------------|---|

### Część pierwsza

#### OD POCZĄTKÓW DZIEJÓW PÓŁWYSPU IBERYJSKIEGO DO INWAZJI NAPOLEOŃSKIEJ (1808)

##### I. HISPANIA W PREHISTORII I STAROŻYTNOSCI

|                                                         |    |
|---------------------------------------------------------|----|
| Uwarunkowania geograficzne . . . . .                    | 9  |
| Prehistoria Półwyspu Iberyjskiego . . . . .             | 9  |
| Tartessos i kolonizacja Półwyspu Iberyjskiego . . . . . | 12 |
| Ludy Półwyspu Iberyjskiego . . . . .                    | 16 |
| Hiszpania pod panowaniem Rzymu . . . . .                | 20 |

##### II. HISPANIA W EPOCE ŚREDNIOWIECZA

|                                                                                 |    |
|---------------------------------------------------------------------------------|----|
| Hiszpania wizygocka . . . . .                                                   | 34 |
| Al Andalus – Hiszpania muzułmańska . . . . .                                    | 46 |
| Okres równowagi sił pomiędzy Hiszpanią chrześcijańską i muzułmańską (1000–1157) | 66 |
| Almohadzi i druga faza rekonkwisty (1157–1250) . . . . .                        | 80 |
| Hiszpania w okresie dominacji chrześcijańskiej (1250–1475) . . . . .            | 95 |

##### III. OD ZJEDNOCZENIA KASTYLII I ARAGONII DO KOŃCA XVI WIEKU

|                                                  |     |
|--------------------------------------------------|-----|
| Izabela i Ferdynand . . . . .                    | 116 |
| Imperium Hiszpańskie . . . . .                   | 130 |
| Filip II . . . . .                               | 138 |
| Ameryka Hiszpańska . . . . .                     | 149 |
| Spółeczeństwo, gospodarka . . . . .              | 156 |
| Renesans. Reformacja i kontrreformacja . . . . . | 159 |

##### IV. WIEK XVII

|                                                                    |     |
|--------------------------------------------------------------------|-----|
| Filip III i Filip IV . . . . .                                     | 170 |
| Polityka wewnętrzna i zagraniczna Filipa III i Filipa IV . . . . . | 174 |
| Karol II . . . . .                                                 | 180 |
| Gospodarka, społeczeństwo . . . . .                                | 184 |
| Kultura i sztuka . . . . .                                         | 192 |
| Ameryka Hiszpańska w XVII wieku . . . . .                          | 194 |

##### V. WIEK XVIII

|                                                      |     |
|------------------------------------------------------|-----|
| Burboni na tronie – Filip V i Ferdynand VI . . . . . | 201 |
| Karol III . . . . .                                  | 208 |

|                                            |     |
|--------------------------------------------|-----|
| Ameryka Hiszpańska w XVIII wieku . . . . . | 220 |
| Schyłek XVIII w. – Karol IV . . . . .      | 224 |
| WSKAZÓWKI BIBLIOGRAFICZNE . . . . .        | 228 |

## Część druga

### HISTORIA HISPANII OD 1808 ROKU DO CZASÓW WSPÓŁCZESNYCH

#### I. KRYZYS MONARCHII ABSOLUTNEJ (1808–1833)

|                                                                     |     |
|---------------------------------------------------------------------|-----|
| Wojna o niepodległość . . . . .                                     | 233 |
| Hiszpania józefińska . . . . .                                      | 238 |
| Kortezy i konstytucja 1812 roku . . . . .                           | 240 |
| Powrót Ferdynanda VII i przywrócenie monarchii absolutnej . . . . . | 242 |
| Utrata Ameryki . . . . .                                            | 245 |
| Hiszpania liberalna (1820–1823) . . . . .                           | 247 |
| Ostatnia dekada monarchii absolutnej . . . . .                      | 251 |

#### II. MONARCHIA LIBERALNA (1834–1868)

|                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------|-----|
| Wojna karlistowska . . . . .                                  | 255 |
| Regencja Marii Krystyny . . . . .                             | 258 |
| Regencja Espartero . . . . .                                  | 262 |
| Narváz, czyli rządy <i>moderados</i> . . . . .                | 264 |
| Revolucja 1854 roku . . . . .                                 | 268 |
| Rządy Unii Liberalnej i upadek monarchii Izabeli II . . . . . | 269 |

#### III. GOSPODARKA, SPOŁECZEŃSTWO, KULTURA (1808–1868)

|                                                           |     |
|-----------------------------------------------------------|-----|
| Zacofanie i rozwój . . . . .                              | 276 |
| Społeczeństwo epoki Ferdynanda VII i Izabeli II . . . . . | 282 |
| Kultura, obyczajowość, życie duchowe . . . . .            | 285 |

#### IV. REWOLUCJA I RESTAURACJA (1868–1900)

|                                                                                     |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Rewolucja (1868–1874) . . . . .                                                     | 290 |
| Restauracja: konserwatyści, liberałowie, <i>el caciquismo</i> (1875–1895) . . . . . | 297 |
| Gospodarka i społeczeństwo doby Restauracji . . . . .                               | 304 |
| Kłeska kubańska i <i>regeneracionismo</i> . . . . .                                 | 311 |

#### V. KRYZYS MONARCHII PARLAMENTARNEJ (1900–1931)

|                                                         |     |
|---------------------------------------------------------|-----|
| Panowanie Alfonsa XIII. Próby reformy systemu . . . . . | 315 |
| Wojna światowa i kryzys systemu (1917–1923) . . . . .   | 319 |
| Dyktatura Primo de Riveri . . . . .                     | 324 |
| Upadek monarchii . . . . .                              | 329 |

#### VI. GOSPODARKA, SPOŁECZEŃSTWO, KULTURA TRZECH PIERWSZYCH DZIESIĘCIOLECI XX WIEKU

|                                                           |     |
|-----------------------------------------------------------|-----|
| Rozwój ekonomiczny . . . . .                              | 332 |
| Społeczeństwo . . . . .                                   | 334 |
| Życie intelektualne, literatura, sztuka . . . . .         | 341 |
| Nacjonalizmy, ruchy masowe, konflikty społeczne . . . . . | 346 |

#### VII. II REPUBLIKA (1931–1936)

|                                                                          |     |
|--------------------------------------------------------------------------|-----|
| Rządy centrolewicy: wielka próba reformy Hiszpanii (1931–1933) . . . . . | 351 |
| <i>El bienio negro</i> – „Czarne dwulecie” (1933–1935) . . . . .         | 358 |
| Front Ludowy i droga do wojny . . . . .                                  | 361 |

# VIII. REWOLUCJA I WOJNA DOMOWA (1936–1939)

|                                              |     |
|----------------------------------------------|-----|
| Wojna „kolumnowa” i bitwa o Madryt . . . . . | 365 |
| Rewolucja . . . . .                          | 369 |
| Hiszpania „narodowa” . . . . .               | 376 |
| Działania wojenne (1937–1939) . . . . .      | 382 |

# IX. HISPANIA FRANKISTOWSKA (1939–1975)

|                                                                              |     |
|------------------------------------------------------------------------------|-----|
| W stronę „Osi” . . . . .                                                     | 389 |
| Od międzynarodowego ostracyzmu do sojuszu ze Stanami Zjednoczonymi . . . . . | 393 |
| Zwycięzcy i pokonani . . . . .                                               | 396 |
| Falanga, armia, monarchiści . . . . .                                        | 398 |
| Kościół. <i>Nacionalcatolicismo</i> . . . . .                                | 404 |
| Od autarkii do gospodarki rynkowej i „cudu gospodarczego” . . . . .          | 408 |
| Transformacja społeczna i kulturowa . . . . .                                | 414 |
| Konflikty społeczne. Ewolucja Kościoła. Nacjonalizm baskijski . . . . .      | 419 |
| Liberalizacja i zmierzch dyktatury . . . . .                                 | 423 |
| Polityka zagraniczna (1953–1975) . . . . .                                   | 427 |
| Kultura doby frankizmu . . . . .                                             | 430 |

# X. PRZEJŚCIE DO DEMOKRACJI I RZĄDY SOCJALISTÓW (1976–1995)

|                                                                         |     |
|-------------------------------------------------------------------------|-----|
| Od śmierci Franco do demokratycznej konstytucji . . . . .               | 436 |
| Dekompozycja UCD. Próba zamachu stanu. <i>Cambio pacífico</i> . . . . . | 444 |
| Rządy socjalistów. Wejście Hiszpanii do EWG . . . . .                   | 447 |
| Powrót prawicy . . . . .                                                | 450 |

|                       |     |
|-----------------------|-----|
| ZAKOŃCZENIE . . . . . | 452 |
|-----------------------|-----|

|                                     |     |
|-------------------------------------|-----|
| WSKAZÓWKI BIBLIOGRAFICZNE . . . . . | 456 |
|-------------------------------------|-----|

|                          |     |
|--------------------------|-----|
| INDEKS NAZWISK . . . . . | 460 |
|--------------------------|-----|

|                                      |     |
|--------------------------------------|-----|
| INDEKS NAZW GEOGRAFICZNYCH . . . . . | 471 |
|--------------------------------------|-----|

|                           |     |
|---------------------------|-----|
| SPIS ILUSTRACJI . . . . . | 479 |
|---------------------------|-----|

|                    |     |
|--------------------|-----|
| SPIS MAP . . . . . | 482 |
|--------------------|-----|